

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-09
Besvaras senast
2024-09-18 kl. 12.00

Till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2023/24:1116 HVB-marknaden

Samtliga barn och ungdomar som placeras på hem för vård och boende (HVB) befinner sig under samhällets ansvar. Den senaste rapporteringen om HVB-hemmen visar därför inte enbart på ett marknadsmisslyckande, utan även på ett samhällsmisslyckande. Barn och unga i Halland och i resten av landet placeras i dag på HVB-hem där de riskerar att dras in i gängkriminalitet samt utsättas för våld, kränkningar och övergrepp.

SVT Halland rapporterade häromdagen om en 14-årig flicka som våldtogs när hon var placerad på ett HVB-hem i Halland. 14-åringen hade endast varit placerad där i fyra dagar innan hon hämtades av en man och därefter våldtogs. Detta är ett av många tragiska exempel på barn som farit illa under sin placering på HVB-hem runtom i Sverige.

SVT Halland har nyligen även intervjuat en docent vid Stockholms universitet, som påpekar att avsaknaden av reglering i svensk HVB-vård skiljer sig från många andra länder. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har tidigare konstaterat samma sak. IVO har påpekat att det finns stora brister hos många HVB-hem och att utvecklingen går i fel riktning då oseriösa privata aktörer vinner mark.

Förra veckan visade en ny kartläggning från Polisen att kriminella och släktbaserade kriminella nätverk driver flera HVB-hem runt om i landet med gängkriminella som personal. Som om detta inte vore nog varnade Ekobrottsmyndigheten några dagar senare för att HVB-hem säljs på Blocket med färdiga tillstånd. Enligt Ekobrottsmyndigheten använder oseriösa aktörer öppna försäljningar av HVB-hem för att få in en fot i vårdbranschen.

Den nuvarande HVB-marknaden möjliggör att oseriösa aktörer kan tjäna stora pengar genom att utnyttja några av samhällets mest sårbara barn och unga för egen vinning. Samhället har svårt att hålla jämna steg med en marknad som alltid hittar nya vägar, antingen för att spara pengar på kvaliteten eller i de värsta fallen använda verksamheten för kriminella syften. Därför har vi socialdemokrater nyligen lagt fram ett förslag om att Sveriges kommuner ska ta över alla privata HVB-hem som tar emot unga kriminella.

Detta förslag har dock avfärdats av statsminister Ulf Kristersson. Samtidigt saknar regeringen en plan för att få bort oseriösa aktörer, höja kvaliteten och

öka kontrollen över HVB-hemmen. Denna situation får dessvärre förödande konsekvenser för barn och unga i Halland och i resten av landet.

Med anledning av ovanstående är min fråga till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall följande:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att stoppa oseriösa aktörer och förhindra att barn far illa på HVB-hem i Halland och i Sverige?

.....

Aida Birinxhiku (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann